

Tænk på dit

Af Ole Wolf
Talsmand

Jeg skal selvfølgelig ikke bestemme, hvilket parti, du skal stemme på. Men når du har bestemt hvilket parti, vil jeg foreslå, at du stemmer personligt på en kandidat, der ønsker adskillelse af kirke og stat. I stort set alle partier og i alle dele af landet er der folketingskandidater, der vil have stat og kirke adskilt.

I dag er der udbredt enighed i ledelserne af de forskellige partier om, at man ikke vil røre ved adskillelse af kirke og stat. Man vurderer, at sagen er sprængfarlig. Fordi modstanderne af adskillelse er meget imod, mens tilhængerne ikke synes, spørgsmålet er særlig vigtigt.

Det så man, da der i foråret var et folketingsflertal for at gennemføre en mindre reform af Folkekirken styrelse. Regeringen valgte ikke at bruge flertallet. I stedet gav de Dansk Folkeparti, Venstre og Konservative vetoret. Derfor er det vigtigt at få flere folketingsmedlemmer, der vil adskille kirke og stat. De vil måske være i mindretal i deres folketingsgruppe, men de er vigtige, hvis vi på længere sigt skal opnå ændringer.

Find kandidater på Altinget.dk

Det er nemt at finde ud af hvilke folketingskandidater, der ønsker at adskille kirke og stat. Du skal blot gå ind på altinget.dk. De har spurgt alle folketingskandidater om deres holdning til en lang række spørgsmål, blandt andet om udsagnet "Kirke og stat skal adskilles". Gå derfor ind på altinget.dk og klik på "Kend din kandidat". Det kan gøre en forskel!

Udover Folketingsvalget er der også andre politiske begivenheder, hvor Humanistisk Samfund søger at få sin stemme hørt. Fra torsdag d. 11. juni til søndag d. 14. juni er der således Folkemøde på Bornholm. Selvom valget nok kommer til at afholde toppolitikere fra at deltage, møder vi stadig op og vi har planlagt et spændende program. På side 7 og 8 kan du finde de aktiviteter Humanistisk Samfund har arrangeret, samt de møder vi er blevet inviteret til.

Diamanten og teatret

Af Thomas Schumann og Ane Line Christensen

Dronningesalen i Den Sorte Diamant var fyldt til sidste række, da de 45 konfirmander, deres familier og venner havde indtaget salen til melodien fra

"Pomp and Circumstance".

HS-undervisere Sille Fredsted og Henrik Olsen bød velkommen og fortalte om nogle af de store oplevelser, de to hold konfirmander havde haft under deres samvær i spejderhytterne; deres diskussioner om menneskerettighederne og deres måde at tale om vanskelige etiske dilemmaer på.

Konfirmationsunderviser Amanda Hvid læste op af digtet "Stjernestund – Øjeblikke" som forestiller en 86-årig kvinde, der ser tilbage på sit liv;

"Åh, jeg har haft mine øjeblikke, og hvis jeg kunne leve mit liv om, ville jeg have flere af dem. Rent faktisk ville jeg prøve at have intet

andet."

Hele festligholdelsen af konfirmandernes store dag var et sådant øjeblik, hvor alle strålede om kap – disse "smukke unge mennesker" – mens der blev lyttet, sunget, krammet og poseret for "verdenspressen".

Stand-up komiker Anders

Stjernholm holdt hovedtalen til konfirmanderne over temaet 'nysgerrighed', som i hans version udviklede sig til videnskabelig erkendelse.

Han brugte et eksempel med sin lille nevø, der havde fundet en orm, og spurgte, om den kunne spises, hvorefter "onkel

Anders" gik igennem alle de led i undersøgelsen af dette alvorlige spørgsmål, der kunne bane vej til en forståelse, der gav mening for den lille dreng. Fornemt, fintfølelse og i overensstemmelse med den lille drengs verdensbillede!

Konfirmanderne havde selv forberedt indslag om deres oplevelser med undervisningen – det ene hold ved at alle hver især fortalte, hvad der havde gjort indtryk – det

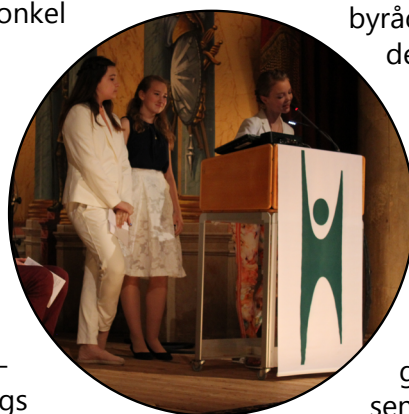
andet hold ved at en repræsentant berettede fra en i fællesskab udarbejdet tekst.

I Aarhus var det Helsingør Teater i Den Gamle By som dannede rammerne for konfirmationen. 12 konfirmander i alt sad på scenen i den gamle teaterbygning og salen var fyldt med familie og venner. En konfirmand holdte en tale, der omhandlede humanismen helt fra sin spæde start tilbage i renæssancen og op til i dag. En anden havde taget en guitar med og spillede Metallicas kendte sang "Nothing else matters". Hovedtalen blev holdt af Camilla

Fabricius, socialdemokratisk byrådsmedlem. I hendes tale lagde hun vægt på, hvordan de væsentligste

kvaliteter ved os mennesker ofte er usynlige udefra. Og hvordan det er vigtigt ikke at glemme det væsentlige, skønt det er usynligt.

Du kan læse talerne fra Aarhus og København her: <http://www.humanistisksamfund.dk/nyheder-fra-hs/386-%C3%A5rets-konfirmationstaler>.

Borgerlig konfirmation i 100 år

Af Ole Morten Nygaard
Underviser, konfirmation Øst

I år er det 100 siden, at den første borgelige konfirmation blev gennemført i Danmark. Det var arbejderbevægelsen, der med sin anti-kirkelige indstilling afholdt ceremonien i Folkets Hus på Enghavevej på Vesterbro – det nuværende Vega – i København. Her sad fire piger og 100 gæster i 1915 og gennemførte den første borgerlige konfirmation i Danmark. Hvilken provokation!

Den katolske firmelse var blevet afskaffet i Danmark i 1539, som en konsekvens af reformationen. Men i 1736 blev den genindført i en meget pietistisk periode, og det blev en lov for alle. Fromhed var ikke kun et ønske, men en pligt. Var man ikke konfirmeret, kunne man blandt andet ikke indgå ægteskab eller vidne. Konfirmationen afsluttedes med en overhøring, som var basis for skudsmålsbogen, der fulgte indehaveren livet igennem som en logbog, som alle arbejdsgivere skrev i. Så modsat i dag var konfirmationen en direkte overgang til arbejdslivet og en nødvendig adgangsbillet til rettigheder i samfundet.

Den borgerlige konfirmation

Den borgerlige konfirmation blev stiftet i 1915 under navnet "Foreningen mod kirkelig konfirmation", men ændrede i 1924 navn til "Foreningen for borgerlig konfirmation." Foreningen ønskede at arrangere en ikke-kirkelig højtidelighed for de 14-16-årige unge. Grundloven havde givet religionsfrihed i 1849 og den kirkelige konfirmations sammenkobling med borgerrettighederne var ophørt i 1909. Det var særligt familier tilknyttet

Socialdemokratiet eller fagbevægelsen, hvis børn tog imod det civile – og billigere – tilbud. Det blev en succes! De anti-kirkelige konfirmationer var i begyndelsen udelukkende et københavnerfæ-

"Vi havde i Danmark i år vores rekord med 57 konfirmander, og de unge vrirler stadig til!"

nomen, men skikken bredte sig hurtigt til resten af landet, efter at Danmarks Radio i 1928 begyndte at transmittere højtideligheden. Ceremonien blev velkendt og populær i 30'erne, og den største ceremoni blev holdt i Odd Fellow Palæet i København med blandt andet kendisser som statsminister Stauning som hovedtalere. Det

Statsminister Th. Stauning og konfirmand i Odd Fellowpalæet, 1930'erne

hjalp på agtelsen. Det var store og værdige ceremonier med vægt og fylde, og de unge var i samme tøjstil som de kirkeligt konfirmerede – ligesom i dag.

I 60'erne og 70'erne faldt tilslutningen til såvel de borgerlige som til de kirkelige konfirmationer.

De store fælles ceremonier blev i mange familier til nonfirmationer i hjemmene eller intet. Det organiserede arbejde overgik til ungdoms- og familieorganisationen "DUI – Leg og Virke", som i år har haft nonfirmationer i Odense, Aalborg og Kolding.

Norge tur-retur

Nye tider, nye aktører og nyt indhold. Humanistisk Samfund arrangerer i dag konfirmationer og vi afholder kurser op til selve konfirmationen med debatter om etik, menneskerettigheder, kritisk tænkning. Vi bruger ordet konfirmation – både fordi det er de unges sprog og fordi det i en dansk sammenhæng betyder overgang fra barn til ung, uanset i hvilke rammer dette foregår. Vi havde i Humanistisk Samfund første hold konfirmander i 2010. I 2013 kom der også konfirmation i Jylland, og i 2014 fik vi to hold på Sjælland, og på grund af mund til øre-reklame er der ønsker om flere pladser til næste år. Vores humanistiske konfirmationer blev som alle vores ceremonier til efter norsk forbillede. Norges tradition er sjovt nok en udløber af den danske borgerlige konfirmation, som i 1951 kom til Norge, og på den måde viser vi med vores humanistiske konfirmation endnu engang, at vi vasker traditionerne i tidens flod, for at få dem til at passe os og vores tid. I år – 10 år efter den borgelige konfirmation i Norge skiftede navn til humanistisk konfirmation – blev over 10.000 af humanistisk konfirmeret. Det svarer til 16,4 procent af hele årgangen. Vi havde i Danmark i år vores rekord med 57 konfirmander, og de unge vrirler stadig til! Tillykke til ungdommen gennem alle århundreder!

Dåb - ikke et spørgsmål om tro?

Af Ole Wolf
Talsmand

Rapporten "Dåb eller ej? – Rapport om småbørnsforældres til- og fravalg af dåb" viser, at flere og flere vælger ikke at få deres børn døbt. Den er skrevet af Karen Marie Leth-Nissen og Astrid Krabbe Trolle fra Center for Kirkeforskning ved Det Teologiske Fakultet på Københavns Universitet.

Hovedindholdet i rapporten er en meningsmåling fra YouGov samt mundtlige interviews med forældre. Den giver et spændende indblik i, hvorfor folk vælger eller fravælger dåb. De tre hovedårsager til at vælge dåb er:

- En familietradition, 45 procent
- Som en markering af, at barnet får navn, 45 procent
- Som en del af det at være dansk, 32 procent

Det bemærkelsesværdige er, at der ikke er nogle kristne argumenter blandt de tre. De religiøse begrundelser scorede lavere i undersøgelsen. 25% tilsluttede sig udsagnet "For at give barnet Guds velsignelse gennem livet" og 24 procent tilsluttede sig "Vores barn skal vokse op som kristent".

Når det gjaldt hovedårsagerne til ikke at lade sit barn døbe var de tre topscorere:

- Barnet skal selv vælge senere i livet, 51 procent)
- Man kan ikke sige ja til trosbekendelsen, 32 procent
- Man tilhører en anden religion, 17 procent

Her har det religiøse en mere fremtrædende position. Det er tilsyneladende hovedsagelig de ikke-troende, der lægger mærke til, hvad der bliver sagt i trosbekendelsen. Som kontrast er det slående, at mange mener, dåben er en del af at være dansk. Kan det virkelig passe, at det er specielt dansk ikke at høre efter, hvad man siger ja til?

Individualisering

Det er ikke kun personer, der ikke lader deres børn døbe, der mener, barnet skal vælge selv senere i livet. De gennemførte interviews viser, at det gør dem, der har valgt dåben også. Rapporten kalder det i tråd med tidens individualiseringstendens. Man mener ikke, man som forældre skal bestemme barnets tro.

Det er helt i overensstemmelse med humanistiske idealer om, at mennesker skal have mulighed for at udfolde deres eget liv.

Men bag individualiseringstendensen gemmer sig måske også en grundlæggende kristen opfattelse af ceremonier for nyfødte - at de handler om barnet og guden. Som kontrast handler en humanistisk ceremoni i høj grad om, at barnet bliver en del af en familie og et fællesskab. Og at barnet medfører en forpligtigelse for de voksne, de skal give barnet kærlighed, omsorg og mulighed for livsudfoldelse.

I individualiseringstendensen skimter jeg også en vis berøringsangst overfor at tale om livets store spørgsmål. Ceremonier er netop en chance for at få sagt de vigtige ting ved livets store overgange. Det er tydeligt, at mange ikke mener, trosbekendelsen er vigtig at få sagt. Det er en af vores kulturs store udfordringer - at få

talt om livets store spørgsmål, når kirkens tolkning af tilværelsen ikke føles relevant.

Unødvendig omsorg

Også kirkeminister Marianne Jelved har læst rapporten og hun kaldte det »bekymrende« og ønskede handling.

Det udløste et ramaskrig hos en række politikere og organisationer, blandt andet Humanistisk Samfund. Staten og Folkekirken har nok tætte forbindelser, men det er nyt, at ministeren blander sig i den enkeltes valg af livssyn. Kort tid efter udsendte ministeren en pressemeddelelse, hvor hun kaldte sagen for en misforståelse.

Man kan jo glæde sig over, at ministeren skyndte sig at bakke. Desværre er der ikke tale om en enlig svale. Den samme minister følger for eksempel nidkært, om konfirmationsundervisningen bliver presset ud af skoletiden. En omsorg vi gerne vil frabede os.

Undersøgelsen er gennemført af analyseinstituttet YouGov for Center for Kirkeforskning og Bibelselskabet. Der er i alt gennemført 1042 CAWI-interviews med danskere med børn under 18 år i husstanden, i perioden 12. – 22. december 2014.

Foretræde for Kirkeudvalget

Humanistisk Samfund havde d. 6. maj foretræde for Folketingets kirkeudvalg. Anledningen var, at Enhedslisten har fremsat forslag om, at civilregistreringen skal flyttes fra Folkekirken til kommunerne. Humanistisk Samfunds formand Lone Ree Milkær og talsmand Ole Wolf fremførte vores argumenter for at flytte personregistreringen, samt fremlagde den meningsmåling om emnet, som vi har fået foretaget.

Enhedslistens forslag er bortfaldet med udskrivelsen af folketingsvalg. At dømme efter førstebehandlingen i Folketinget var der heller ikke udsigt til, at forslaget blev vedtaget, da kun Liberal Alliance støttede det helhjetet.

DR og den kulturkristne arv

I 2011 indgik det daværende VKO-flertal en aftale om DR's public servicekontrakt. DR blev som noget nyt pålagt en særlig forpligtigelse til at formidle den kulturkristne arv. Denne bestemmelse er siden bliver videreført i flere medieforlig. Ved det sidste medieforlig blev den imidlertid ikke omtalt, men vi kan desværre konstatere, at den alligevel kom med i den endelige public servicekontrakt for DR. Den blev vedtaget for nogle måneder siden.

Humanistisk Samfund tager afstand fra dette. Det er desværre endnu et eksempel på, at regeringen for at få et bredt flertal, har givet efter for Dansk Folkepartis sammenkædning af danskhed og kristendom.

Ny hjemmesideadresse

Humanistisk Samfund har længe haft hjemmesiden www.humanistisksamfund.dk. Nu er adressen www.hs.dk blevet ledig, og den har vi selvfølgelig købt. Det er ligegyldigt hvilken af de to adresser, man bruger, de viser det samme.

Studerterhuens sekulære symboler

Af Aske Sparrebros

Nu er det ved at være sommer og traditionen tro skal landets studenter snart springe ud. Skønt dette naturligvis er glædeligt, så medfører det et dilemma, der kræver de involveredes opmærksomhed. Der er naturligvis tale om den hæderkronede studenterhue! Et kort kig hos C. L. Seifert, en af landets ældste og største producenter af studenterhuer, afslører, at dannebrogskorset – medmindre det

aktivt fravælges – stadig leveres som standardkrokade på huer til den almene studentereksamen og HF.

Der findes sekulære alternativer

Det er selvfølgelig problematisk, at folk, der ikke aktivt tager stilling imod noget sådant, modtager standardvaren - et religiøst symbol. Den gode nyhed er så, at fravalg rent faktisk er mulighed: et anker, en node, en globus og et blad er blandt de sekulære muligheder.

Det skal for en god ordens skyld lige nævnes, at der kan være mange andre grunde til at vælge det traditionelle kors – det er kun få, der nærer had eller har fobi overfor selve de religiøse symboler. Undertegnende foreslår en blank studenterhue som standardtilbuddet, og ellers udtrykkelig information om, at man selv kan bestemme hvad der skal være på ens lærdomshat.

Tillykke til studenterne!

Norge afskaffer blasfemiparagraffen

Af Thorkild Svendsen
Talsmand

Hvad har Saudi Arabien, Indonesien og Danmark til fælles? Her er blasfemi forbudt ved lov og straffes i Danmark med op til fire måneders fængsel. I Norge har Stortinget lige vedtaget at afskaffe blasfemiparagraffen. Det sker som reaktion på terrorangrebet på det franske satiremagasin Charlie Hebdo. Terroristerne dræbte som bekendt tegnerne, fordi de tegnede noget terroristerne så som en krænkelse af deres gud - det vil sige blasfemi. De norske politikere ser afskaffelsen af blasfemiparagraffen som en klar opbakning til ytringsfriheden. I begrundelsen for lovforslaget om afskaffelse uddyber de:

"Selv om eksistensen af blasfemiparagraffen selv sagt ikke legitimerer vold, underbygger denne paragrafen etter forslagsstillernes mening en oppfatning om at religiøse ytringer og symboler har krav på et spesielt vern mot ytringer. Dette er meget uheldige signaler å sende, og det er på tide at samfunnet tydelig står opp for ytringsfriheten, også i religiøse spørsmål."

Fire måneders fængsel for spot mod troslærdomme

Blasfemiparagraffen blev sidst brugt i Norge i 1912, og den sidste dom i Danmark var i 1946,

hvor et par blev idømt en bøde for at døbe en dukke ved en kostumebar. Den nu afskaffede blasfemiparagraf i Norge og den stadig gældende i Danmark, er næsten ens:

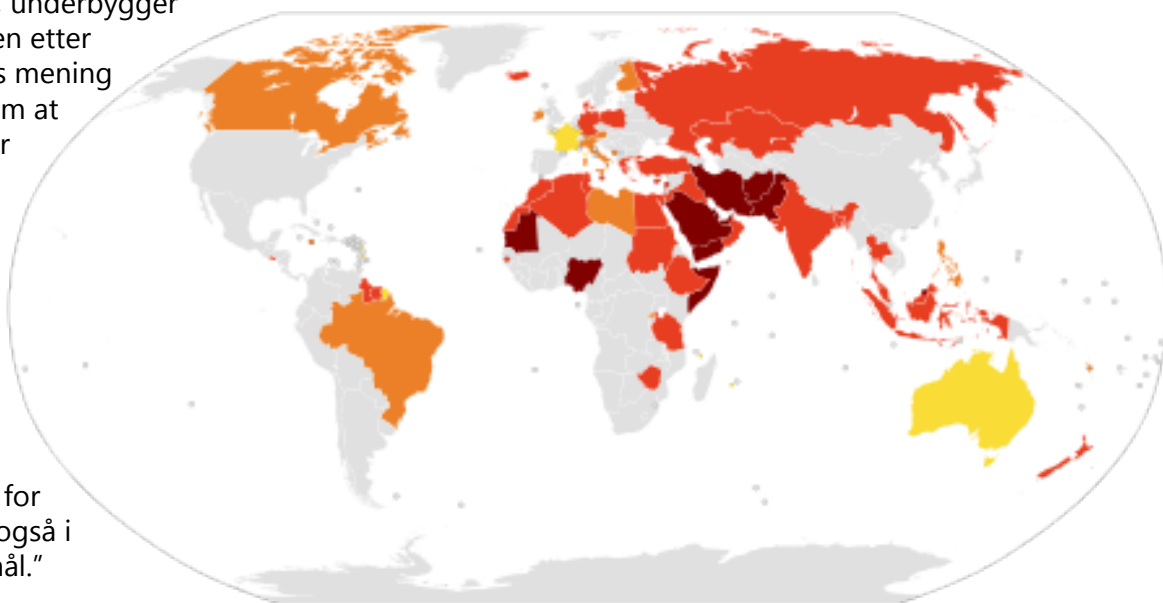
"Den, der offentlig driver spot med eller forhåner noget her i landet lovligt bestående religionsamfunds troslærdomme eller gudsdyrkelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder." (Straffeloven § 140)

I Danmark støtter flere partier fra DF og LA til Enhedslisten afskaffelse af blasfemiparagraffen. Humanistisk Samfund arbejder for at endnu flere partier skal slutte op om ytringsfriheden og afskaffe blasfemiparagraffen.

Filmen 'Life of Brian' er et godt eksempel på, hvordan religiøs satire er blevet mødt med beskyldninger om blasfemi.

Hvem straffer blasfemi i verden?

Yellow	Lokale restriktioner
Orange	Bøder og restriktioner
Red	Fængselsstraf
Dark red	Dødsstraf

Humanistisk Samfund skal til Bornholm

**Af Ole Wolf
Talsmand**

Forestil dig en verden befolket af engagerede græsrodder, kompetente lobbyister og dygtige lokalpolitikere. En verden uden Christiansborgpolitikere, spindoktorer, journalister og politiske kommentatorer som Mogens og Kristiansen. Sådan en verden findes, i fire dage, 11. – 14. juni. Det hedder Folkemødet på Bornholm.

I lighed med en del andre organisationer modtog Humanistisk Samfund ikke valgdagen med den største begejstring. Vi havde glædet os til de mange debatmøder og uformelle samtaler

med forskellige folketingspolitikere. Men forståeligt nok vil de fleste politikere hellere tilbringe fredagen før valget på gågaden hjemme i deres egen valgkreds, så årets folkemøde bliver et noget amputeret foretagende.

Men i lighed med de mange andre tilmeldte foreninger, dukker Humanistisk Samfund alligevel op

og klør på med krum hals. Vi får ikke talt med så mange politikere, men til gengæld vil der være mange engagerede foreningsrepræsentanter. Mon ikke en enkelt eller to af dem har et barn, der nærmer sig konfirmationsalderen og mangler en humanistisk ceremoni? Eller på anden måde vil være interesserede i vores arbejde? Et af vores møder bliver derfor et møde om humanistiske konfirmationer.

På sidste side her i medlemsbladet kan du se mere om de forskellige møder, vi arrangerer. Derudover er vi også her i sidste sekund blevet inviteret til at deltage i en del debatmøder, som erstatning for politikere, der i stort antal har meldt afbud. Det kan forhåbentlig give nogle kontakter, der kan være nyttige på længere sigt. Se mere på næste side.

TAK!

Vi får løbende mange frivillige bidrag fra medlemmer. Uden dem ville vi ikke have råd til at få fremstillet nye materialer eller deltage i Folkemødet. Tak for hjælpen! Den er værdsat. Vil du give et bidrag til vores arbejde, kan det ske på www.humanistisksamfund.dk/bidrag.

Foldere om politik

Op til Folkemødet har Humanistisk Samfund fået fremstillet et ny folder om vores politisk arbejde. Den kan også bruges efter folkemødet. Den kan ses på vores hjemmeside www.humanistisksamfund.dk/politiskarbejde. Hvis du gerne vil

have den i papir, eller kender nogen, der bør have nogle eksemplarer, kan de bestilles hos vores landssekretær Henrik Høyer på hh@humanistisksamfund.dk eller 42 43 20 10. Vi har samtidig fået fremstillet en lille folder om, hvordan man arbejder lokalpolitisk for større adskillelse af kirke og stat.

Den er meget målrettet mod personer, der arbejder lokalpolitisk. Derfor har vi ikke fået fremstillet den i et særligt stort antal, men den kan ses på www.humanistisksamfund.dk/lokalpolitik. Har du brug for trykte eksemplarer, kan de bestilles hos Henrik Høyer.

HS' møder på Folkemødet

Her er vi også

Fra religionskritik til politik

Anders Stjernholm er talsmand for Ateistisk Selskab og folketingskandidat for Alternativet. I en samtale med Humanistisk Samfunds landsformand Lone Ree Milkær svarer han på, hvordan han har tænkt sig, at religionskritikken skal blive til politik, og hvilke politiske tiltag, der er brug for på området.

Tid: Torsdag d. 11. juni, kl. 15.15-16.00

Sted: Humanistisk Samfunds telt, Kæmpestranden

København udfordrer kirkens monopol

Uanset tro skal vi alle bruge Folkekirken, når vi skal have registreret vores nyfødte og når vi skal begraves. Den eneste undtagelse indtil videre er Sønderjylland. Men nu vil Københavns kommune også varetage civilregistreringen.

Tommy Petersen fra Københavns Borgerrepræsentation taler med landsformand for Humanistisk Samfund, Lone Ree Milkær

Tid: Lørdag d. 13. juni, kl. 13.00-14.00

Sted: Humanistisk Samfunds telt, Kæmpestranden

Alternativ til konfirmation?

Humanistisk Samfunds landsformand Lone Ree Milkær taler om behovet for et alternativ til den kristne konfirmation med Marie Louise Petersen, der i flere år har arrangeret "konfirmationer" for ikke-troende. Marie Louise Petersen vil også vise eksempler på, hvordan konfirmationsforberedelse for ikke-troende kan foregå.

Tid: Søndag d. 14. juni, kl. 11.45-12.45

Sted: Kærnehuset, 1. sal - Kirkepladsen

Det sker også i juni:

Solhvervsfest i København

Tid: Lørdag d. 20/6, kl. 19.00

Sted: Paludan Müllers Vej 4, 3. t.h.

Åbent bestyrelsesmøde i Aalborg

Tid: Tirsdag d. 30/5, kl. 20.00

Sted: Huset, Hasserisgade 10

Religion på sygehuset og i skolen

Må en præst være medlem af sygehusets etiske komité, når borgerne i dag har forskellige tros- og livssyn? Må skolen holde juleafslutning i kirken? Deltag i debatten med skarpe debattører, blandt andre Lone Ree Milkær landsformand for HS

Arrangør: Folkekirken

Tid: Lørdag d. 13. juni 13.00 – 14.00

Sted: Røgeriets Mødetelt 3 - Ved Allinge Røgeri / Bibliotek

Lighed for Loke - om trossamfundenes vilkår i Danmark

I dag er der ingen samlet lovgivning for 'de fra folkekirken afvigende trossamfund'. Manu Sareen har nedsat et udvalg der skal se på det, men ingen af trossamfundene er repræsenterede. Deltag i debat om trossamfundene udenfor folkekirken, mød blandt andre talsmand Ole Wolf fra HS

Arrangør: Mellem himmel og jord

Tid: Lørdag d. 13. juni 13.00 – 13.45

Sted: Himmel og jord-teltet

Det åndelige sundhedsvæsen

Hvem passer på sjælen, når kroppen er syg? Hvordan kan vi få hjælp til at tale om magtesløsheden, vreden og sorgen, når vi selv eller vores nærmeste bliver alvorligt syge og indlagte? Med blandt andre landsformand Lone Ree Milkær fra HS

Arrangør: Region Hovedstaden og Bornholms Hospital

Tid: Fredag d. 12. juni 15:00 - 16:00

Sted: Sundhedsteltet - Danchells Anlæg